

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Noul guvern.

Sibiu, 11 Iunie n.

Iși au și evenimentele logica lor, după care trebuie să se desvolte și dela care nu se poate face nici o abatere forțată. Această logică a evenimentelor a făcut, ca domnul Lukács László să se retragă dela conducerea destinelor țării și se predea altuia demnitatea de prim-ministru al statului ungar, cu toate că domnul Lukács nu e vinovat de nimica. Insași sentința tribunalului reg. ung. din Budapesta, prin care deputatul Désy a fost achitat, constată, că din procesul purtat cu Désy onoarea personală a dlui Lukács a ieșit intactă, nu a fost atinsă întru nimica.

Căci ce anume a putut fi constatat în cursul pertractării finale ținute în procesul Lukács-Désy? Acela, că o bancă mare budapestană a plătit câteva milioane de coroane în cassa partidului muncii naționale, pentru a i-se prelungi unele contracte favorabile pe care le avea legate cu guvernul, și că cel ce a plătit banii, în numele băncii, a mai dat separat jumătate de milion de coroane din averea sa, pentruca se fie ridicat la rangul de baron. Cum însă baronatul nu i s-a putut da, din motive cari au ramas nedescoperite, și-a primit banii îndărăt.

Lucruri, nu-i vorbă, destul de incorecte și imorale, dar lucruri, cari s-au întâmplat înainte cu trei ani, pecând nu domnul Lukács era ministrul-president al țării, ci altul, contele Khuen-Héderváry! Si totuși Lukács a trebuit se cadă. De ce? Pentru că în cursul pertractării finale purtate în procesul Lukács-Désy a fost dat de gol un sistem, sistemul păcătos, după care s-au compus la noi totdeauna majoritățile parlamentare, prin corupție, prin cumpărare de suflete, iar reprezentantul văzut și responsabil al acestui sistem era a-

cum Lukács. Deci capul lui a trebuit se cadă.

Cassă de partid a existat și sub alte guverne, sub cari tot asemenea ea a fost umplută pe căi incorecte și imorale, dar soarta a voit, ca lucrul să se descopere tocmai acum, când ministru-president era Lukács, poate cel mai nevinovat în privința înființării și a augmentării cassei de partid, și a lui cap a trebuit să fie jertfit.

Suntem convinși, că Coroana nu s'a despărțit bucurios de domnul Lukács, care în vremuri extrem de grele și de turbure i-a adus însemnate servicii; dar a trebuit să se plece și Coroana în fața evenimentelor, în fața logice lor de fier, și se primească demisia dlui Lukács.

Și tot de aceasta logică neinduplecată a evenimentelor a ținut cont Coroana și atunci, când pe contele Tisza, presidentul camerei ungare, l-a încredințat cu formarea noului cabinet. Pentru că rezolvarea crizei se putea face de astădată numai pe două căi: ori se numește un guvern de tranziție, cu misiunea de a se înțelege cu opoziția din dietă și a reintroduce stări normale în parlament, ori se ține cont de dorința majorității parlamentare și se numește un guvern din sânul ei, cu misiunea de a continua cu politica „mânei tari” și de a nu face concesii opoziției. În cazul prim ușor se putea întâmpla, ca pe urma unei înțelegeri să se strice tot ce s'a făcut în curs de un an în interesul funcționării regulate a dietei, și să ne aflăm de nou transpuși în zilele, în cari obstrucția era în floare în dieta țării noastre.

De aceasta eventualitate s'a ferit Coroana, credem noi, și în urmare s'a decis pentru modalitatea a doua, pentru luarea noului guvern tot din sânul majorității parlamentare, ca acesta se continue politica „mânei tari” de până acum. Și cine putea se fie mai chemat pentru continuarea acestei politici de-

cât acela, care a creat-o, contele Tisza István?

Astfel deci și pe contele Tisza tot logica evenimentelor l-au împins spre fotoliul vișinii al ministrului-president, poate că în contra voinței sale, dar cu o forță constrîngătoare.

Contele Tisza a mai fost odată ministru-president, dar cu puțin noroc, pentru că țara, când a apelat la sprijinul ei, ordonând alegeri nouă, i-a denegat acest sprijin, și partidul său a ramas în minoritate. Motivele se cunosc. Contele Tisza n'a lucrat cu bani, a voit se facă și a făcut alegeri libere, iar alegerile fără bani nu sunt pe gustul alegătorilor din cele mai multe cercuri electorale, mai ales maghiare.

Poate că va fi de astădată mai norocos și-i va succeda să rezolveze toate chestiile mari, cari își așteaptă dela el rezolvarea, și între cari la primul loc trebuie se punem *impăcarea cu naționalitățile*, mai ales cu Românii din statul ungar, chestie care și până acum a preocupat mult gândirea contelui Tisza. La tot cazul noul prim-ministru să va pronunța pe larg în chestia aceasta în programul de muncă pe care-l va desfășura în fața dietei, mâne, Joi, când se va prezenta noul guvern, atât dietei, cât și casei magnatilor. Vom vedea deci ce va promite. Căci despre aceasta suntem siguri, că ce promite, va și da!

Ministeriul Tisza. Noul ministeriu, presidat de contele Tisza István, a fost compus astfel: president de consiliu, fără portofoliu: contele Tisza István; ministru de interne: Sándor János; ministru de finanțe: Teleszky János; ministru de culte și instrucțiune publică: Tankovich Béla; ministru de agricultură: baronul Ghilányi Imre; (contele Serényi Béla n'a mai voit se remănă ministru, din motive sanitare); ministru de comerț și comunicațiune:

Beöthy László; ministru de honvezi: baronul Hazai Samu; ministru de justiție: Balogh Jenő; ministru pe lângă persoana Maiestății Sale, cu locuința în Viena: baronul Burian István, fost ministru comun de finanțe; ministru pentru Croația (incă nime). Noii ministri vor pune astăzi, Mercuri, jurământul în fața Maiestății Sale, în Viena.

Macedonia autonomă. Ideea de a forma din Macedonia un stat autonom independent, sub controlul puterilor, a găsit mulți aderenți între bărbații politici ai Europei, și chiar între membrii conferenței din Londra. Numai din două părți s'au ridicat voci contrare: în Rusia și în Franța. Că politicianii ruși nu se prea știu încănta de autonomii și de independență, e firesc la ei. Dar Franța, republica franceză democratică, ar putea într-adevăr împlini altă misiune, decât aceea de a împedea aspirațiile de libertate, independență și autonomie a popoarelor. În general, Franța a avut cea mai ciudată atitudine în întreg timpul crizei balcanice, negându-și trecutul glorios și uitând ce este datorare reputației de țară a libertății și echității!

Din Austria. Deputații români în parlamentul Austriei, dñii Simionovici, Hurmuzachi, Isopescu-Grecul, Grigorovici, Onciul, Sârbu și deputații ruteni au adresat ministrului de justiție o interpelare în cauza admiterii limbii române și rutene în judicatură, mai ales la pertractări, în Bucovina, cerând să fie aplicată și față de aceste două limbi legea fundamentală de stat a Austriei, prin al cărei §. 19 toate ordinațiunile anterioare ale ministerului de justiție și mai ales cea dela 17 August 1864 cu privire la limba au fost ipso jure abrogate și primind astfel limba română și cea ruteană îndreptățire egală cu celelalte înaintea tuturor autorităților. Motivarea interpelației arată contrazicerea între principiile legilor fundamentale și între practica judecătorească, care mai ales în timpul mai nou impune Românilor și Rutenilor din Bucovina, cari cunosc limba germană, mai ales advocatilor, a se folosi de aceasta și nu de limba lor maternă în afaceri de judicatură, violând astfel principiul despre îndreptățirea egală, exprimat în legile fundamentale. Cu interpelația Românilor și Rutenilor s'au solidarizat mai mulți deputați italieni, sloveni, croați și cehi: în total ea e subscrisă de 88 deputați. E probabil, că ministrul de justiție va împlini această cerere dreaptă.

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

Icoane din istoria grecilor vechi. Biblioteca populară a Asociațiunii, tipografia Arhidieceșană, Sibiu, 1900, de Victor Lazar.

Cuprinsul cărții. Cuprinsul acestei cărți istorice fiind, este împărțit în mai multe capitole, precum variată și împărțită este istoria oricărui popor. În partea I ca de introducere aflăm:

Geografia Greciei vechi. Aici ni se descriu amănunțit țările locuite de greci precum și firea acestui popor; urmează apoi: Despre începutul grecilor, unde ni se spune că urme sigure despre începutul poporului grec nu există; atâta se știe mai verosimil, că poporul grec s'ar fi format din amestecul grecilor cu Pelasgii, — cam pe la 1000 înainte de Cristos; încolo toată istoria grecilor, ce privește începutul lor, se bazează numai pe povești și mituri, ba chiar și întemeierea unor orașe încă se bazează pe povești.

Timpu eroic. După amestecul grecilor cu Pelasgii a urmat timpul eroic, de când încă nu avem istorie adevărată, ci numai legende, în cari se povestește despre isprăvurile unor bărbați numiți eroi, precum despre isprăvurile lui Perseu, care a prefăcut balaurul în stan de peatră, cu ajutorul Me-

duzei, apoi despre vitejiile lui Heracle, care sugrumă șerpii încă în leagăn, sugrumă leul nemeic, din pielea căruia a făcut un cojoc, a ucis pe șerpele uriaș Hydra, a prins cerboarea cu coarne de aur, a omorât maseurul, care omorase o mulțime de oameni, etc. Apoi despre Teseu, fiul regelui Egeu, care a omorât pe Minotaurul, căruia Atenienii erau siliți a-i da tot la 9 ani 7 feciori și 7 fete spre a-i mânca. Intre oamenii legendari s'au numărat și Minos, apoi Castor, Orfeu și Oedipus, despre cari se povestesc legende frumoase, iar despre acest din urmă se spune, că a scăpat orașul Teba de Sfîncsul, care arunca într-o prăpastie pe toți aceia, cari nu-i știa deslega găcitura; ce merge dimineața în 4, la amiază în 2 și seara în 3 picioare?

Expedițiunea argonautică. În acest capitol încă se povestește despre legende născute în urma călătoriilor pe mare, făcute de poporul Minilor din Tesalia. Legenda se învârtă în jurul lui Iason, pe care unchiul său Pelias, principele Minilor, îl trimisese să meargă la Colchis să fure lăna de aur. Iason împreună cu tovarășii săi de vitejie Heracle, Teseu ș. a. urcându-se în corabia Argo, după o călătorie plină de primejdii, aduse lăna de aur acasă.

Războiul troian. Sâmburile războiului acestuia e o istorie împodobită cu frumoase povești. Cauza războiului se spune că a fost mărul de ceartă al zeiței Eris, în

urma căruia Spartanii s'au încurcat în luptă cu Troienii, care luptă a durat 10 ani. Înainte de a se începe luptele, s'au luptat mai întâi Menelaus regele Spartanilor cu Paris fiul regelui Troiei. Paris era să fie învins când zeita Afrodita învălindu-l într'un nor îl duse de pe câmpul de luptă; atunci Hector fratele lui Paris, ca să șteargă rușinea ce o făcuse Paris — Troienilor, s'a hotărât să cheme el la luptă pe cei mai viteji greci, dar lupta fu fără de noroc și pentru el, căci Achil îl străpuse și muri. După moartea lui Hector a urmat și sfârșitul Troiei. Spartanii si-au făcut un cal mare de lemn, în care s'a ascuns o ceată de luptători. Troienii crezând că grecii s'au dus, au dus calul în oraș, iar apoi la un timp oarecare grecii ascunși în cal au ieșit afară, au deschis porțile orașului și întreaga armată grecească, care era ascunsă, lângă o insulă, a năvălit în lăuntru nimicind și prăpădind orașul.

Reîntoarcerea grecilor. Luptătorii greci la reîntoarcere au îndurat multe năcazuri, așa încât jumătate din ei s'au prăpădit. Mai rău i-a umblat lui Agamemnon, căci nevasta acestuia se măritase după alt bărbat, și ajungând Agamemnon acasă soția fătărnica l-a omorât ajutată fiind de noul ei bărbat, însă nici ei n'au scăpat, căci fiul lui Agamemnon i-a omorât și pe ei.

Rătăcirile lui Odiseu. În drumul său către casă Odiseu a ajuns în un ținut lo-

cuit de uriași. În ținutul aceasta împreună cu ortacii săi au ajuns la o peșteră a uriașului Polifem, care le fâgăduia, că i va mânca pe toți. Odiseu orbi însă pe Polifem și eși din peșteră împreună cu ostașii săi, cari mai rămaseră în viață. Din țara uriașilor, Odiseu a ajuns la insulele eolice, unde a primit dela Eolos zeul vânturilor un burduf, în care erau învârtite vânturile. Odiseu credea că sunt comori și a desfăcut burduful; — atunci vânturile au ieșit și viforul a mănă corăbiile departe spre țări străine, unde vrăjitoarea Circe i-a prefăcut pe toți în porci, numai Odiseu a scăpat. Odiseu eară i-a prefăcut pe toți în oameni, apoi a plecat în cealaltă lume, ca să întrebe pe prorocul Tiresias ce oare ajunge-or oarecând acasă? În cealaltă lume Odiseu a văzut multe năcazuri, ce le îndurau oamenii. Reîntors din cealaltă lume a trecut prin lumea Sirenelor, apoi corabia lui a fost lovită de un fulger, de care numai el a scăpat. Odiseu a ajuns pe insula Oghighia, unde zina Calipso l-a ținut 7 ani, de aici apoi numai prin mari peripeții a putut a se întoarce acasă. Căta vreme Odiseu fu dus de acasă, femeii lui îi veneau în continuu petitori; ea însă fu credincioasă și nu s'a învoit a se mărita după nime. Ajungând Odiseu acasă, a curățit casa de petitori și s'a arătat femeii sale, care plângând de bucurie a căzut în brațele bărbatului său, căruia i-a fost atât de credincioasă,

România limba cumpănei. „Kölnische Zeitung”, unul din cele mai mari și mai însemnate ziare germane, publică sub titlul acesta într'un număr mai recent un prim articol, în care schițând atitudinea de până acum a regatului român față de evenimentele din Balcani, scrie despre politica ce va avea să urmeze în viitor următoarele: „Guvernele României și Bulgariei au arătat la aplanarea diferendului pentru rectificarea frontierei dobrogene cumpăt și multă înțelepciune și prudență politică. Cu deslegarea cazului Silistra încă nu este însă pe deplin terminată problema. Orizontul politic e mai înnourat decât demult înainte. Pentru Bulgaria și prevăzătorul ei domnitor e de extraordinară importanță atitudinea ce o va lua România în un eventual nou război balcanic. Prietenia României e astăzi foarte căutată. Serbia, Grecia, Bulgaria bat la ușa ei. Iubirea de pace a regelui Carol nu eschide probabilitatea, că la împărțirea definitivă a Turciei europene România va lua poziție hotărâtă, o poziție, care corespunde intereselor ei politice de acum și din viitor. Când se va decide, România va ține seama de faptul, că o susținere a Serbiei numai anevoios poate fi executată, din considerații politice internaționale și că de altă parte mai mult se poate aștepta dela o Bulgarie prietinică decât dela una dușmană. Ministrul president Maloescu a condus pacient și istet, cu o logică de profesor neresturnabilă și cu admirabilă franchețe și iubire de adevăr, politica României peste toate piedecile, de acord cu regele. România stă astăzi viguroasă și impunând respect, gata a pași energic pentru interesele sale”.

Noua dare culturală și misiunea preoției.

(Fine).

Ordinul este dat, instrucția amănunțită va urma, și din partea noastră necondiționat va trebui să fie executată. Se naște deci întrebarea, că ce cale să bătucim noi pentru învingerea greutăților cu privire la renitența, care se va manifesta cu siguranță din partea unei părți a poporului? Ce și cum să facem, ca chestia de capitală importanță să poată trece totuși fără zguduiri prin ciurul activității noastre? Iată ce m'a determinat la scrierea acestor rânduri.

Precum se știe, timpul este scurt, având a se pune în lucrare concludul sinodului încă în cursul anului de față. Vreme de pierdut nu este deci. Să ne punem cu zor pe lucru! Dar ce ar fi de făcut? Iată păreri mele în meritul afacerii:

Noua dare culturală este pusă asupra tuturor credincioșilor noștri. Dela împlinirea acesteia nu se poate subtrage nime. E lucru învederat deci, că în cazuri de rezistență din partea cuiva se va solicita intervenția organelor statului. Ținând noi însă cont de scopul urmărit prin această nouă contribuție, și nu mai puțin de dispozițiunile sufletești ale acelor or-

gane față de ținta ce o urmărim, ușor ne este a conchide, că acel ajutor aici negreșit va trebui să fie încunjurat. Iar pentru a ajunge la acest stadiu dorit de noi toți, ca adevărată intervenție străină să ne putem împlini misiunea, — necondiționat și fără amânare trebuie terenul pregătut.

Până a nu veni de-a dreptul cu cererea de parale, de cu bună vreme în chip înțelept și sistematic trebuie făcut poporul accesibil pentru primirea și purtarea de bună voie a acestei prea modeste sarcini.

Lucrul e foarte greu, cu deosebire în unele regiuni, ca cele de prin com. Hunedoarei, unde numai biserica mai hrănește poporul, căci școlile ni le-am pierdut în mare măsură. Cu toate acestea, pe lângă o muncă bine chibzuită avem nădejdea unui rezultat multămitor și aici.

Un puternic ajutor în această chestie văd eu în fericita instituție a grupurilor preoțești, sau a conferențelor religioase aduse la viață prin tractul prot. al Hunedoarei și îmbrățișate astăzi de întreaga arhidieceză. Dacă aceste sluguri în sobor după părerea unora nu-și vor fi avut până acum rostul, apoi în marea cauză ce ne preocupă trebuie să-și aibă de aci înainte.

Grupurile preoțești, sau conferențele religioase, pot face foarte mult în chestia ce ne preocupă. De aceea ar fi consult, ca ele la tot cazul să se intrunească și să se țină în fiecare localitate cu credincioși de ai noștri.

Acum e timpul, ca fie-care preot să se facă aevea apostol al sfintei sale misiuni. Însă și conferențele religioase să fie apoi la înălțime, nu numai niște conveniri săci. Fiind acum o mare cauză la ordinea zilei, e de lipsă să în acele conveniri religioase, pe lângă predicatorul oficios, să ia parte la luminarea și deșteptarea credincioșilor fie-care dintre preoții prezenți. Nu e lipsă aici de vreo artă înaltă a oratoriei. Când e vorba de a-ți apăra sărăcia și nevoile și neamul, ai să vorbești poporului din suflet către suflet. În cuvinte simple dar bine simțite să-i arăți situația, grija isvorâtă din frica zilei de mâine, așa, că ce te stăpânește, ce transpiră din spusele tale, din privirea ta, să hipnotizeze poporul de acelaș sentiment și atunci cuvintele tale sunt ascultate cu plăcere și duioșie, și tu preotule fără a călători prin câmpii regulelor omiletice și-ai ajuns scopul dorit.

La aceste conveniri religioase să ne folosim necondiționat și de ajutorul prețios al intelectualilor noștri mireni, cari de sigur nu ne vor

refuza cererea, ținând și ei cont de gravitatea problemei dela ordinea zilei.

Nu e totdeauna adevărat ce se spune despre starea sufletească a poporului, că adevărat poporul ar fi nepăsător față de chestiunile lui vitale. Iată cum pilda nenorociților noștri frați gr. cat., încorporați la noua episcopie de Hajdudorog desminte categoric acele informațiuni. Unii dintre ei sufer chiar și martiri pentru credința erezită dela părinți. Oare ce ar zice acei credincioși dacă li s'ar spune că rămân în vechile lor așezăminte și pe mai departe, dacă vor contribui anual la fondul cultural cu câte 1 cor. sau cu câte 30 fil.? Sigur că toți ar striga în cor, că plătesc bucuros zăciuală, numai să fie lăsați în pace la ei „acasă”.

E sensibil poporul, când e conturbat în comorile sale sufletești și nu se deslipește de acelea ușor, numai cât trebuie deșteptat cu pricepere, până nu e târziu, — ca însuși să vadă primejdia.

Accentuez deci încă odată, că problema ce ni se impune, nouă preoților dela sate, este foarte grea. De aceea se cere multă osteneală, multă înțelepciune, mult tact, dacă vrem și dorim, ca organele administrative să nu întrevină a încasa ele filerii pe cari avem a-i folosi la susținerea școlărilor noastre, a școlărilor pe cari tot acele organe ni le-au închis și ni le închid mereu.

Ni se cere muncă încordată spre a îndupleca poporul a-și plăti cuotisația nouă de bună voie, o muncă însă, pe care o putem sevârși și pe care trebuie să o sevârșim noi preoții, pentru a evita amestecul acelora, cari numai binevoitori nu ne sunt în chestia care ne preocupă.

George Rain
preot.

Din senatul imperial austriac.

Vorbirea deputatului Dr. Isopescu-Grecul.
(Fine.)

În continuare oratorul declară că nu vrea să discute chestiunea, dacă o politică financiară mai corespunzătoare n'ar fi putut cumva delătura, sau cel puțin ameliora o lovitură economică, ci constată, că politica ignorantă și atitudinea presei ministerului de externe, prin care s'au exagerat știrile despre criză, alarmându-se opinia publică, a contribuit în măsură mare la criza economică. Ori cum ar fi însă, criza acută a trecut și acum ne aflăm pe drumul reconvalescenței și ne vom însănătoși, dacă vom folosi experiențele ultimelor zile pentru a evita pe viitor tot ce ar mai putea produce o nouă criză, care ar deveni eventual cronică.

„Și astfel, dlor, continuă oratorul am ajuns la întrebarea, cu ce favoruri ne putem alege din experimentele utimilor luni? Cu prilejul ultimei întruniri a delegațiunilor am făcut deja încercarea de a descoperi toate elementele, cari prezintă turburările din Balcani pentru monarhia noastră într'o lumină deosebit de periculoasă. Cele ce s'au întâmplat ulterior, mi-au dat dreptate și prin urmare n'am să rectific sau modific nimic din cele constatate de mine în trecut.

Am căutat să fixez faptul că tratamentul absolut irațional a chestiunii naționalităților în monarhie, și cu deosebire în Ungaria, este cauza adevărată pentru care statele cari ne încunjoară nu pot manifesta o prietinie adevărată față de monarhie. (Foarte adevărat!)

Criza balcanică și-a luat începutul, când prin introducerea sistemului Cuvaj în Croația-Slavonia a fost cu drept cuvânt agitată lumea sud-slavă din monarhie. Ungaria aplicând sistemul său absolutist de guvernare, a făcut din nou într'o situație grea totul pentru a compromite în afară situația întregii monarhii. Căci pentru lumea externă care nu cunoaște amănunțit împrejurările, nu putea exista îndoială că supărarea slavilor de sud în momentul crizei corespunde unei negațiuni a ideii de stat. Deși sunt convins, că lucrurile — făcând abstracție dela unele excese puerile — nu stau astfel, nu pot retăcea faptul, că optimismul nutrit în Croația-Slavonia prin o atare interpretare a străinătății a avut de urmare o încordare și mai potențată a

puterilor monarhiei pentru învingerea crizei, care mai bine dacă n'ar fi obvenit.

Astăzi lucrurile stau astfel, încât numai o considerare mai largă a postulatelor naționalităților după o autonomie națională în Ungaria mai poate împiedeca o repetiție sau perpetuare a stărilor grave în interiorul monarhiei. Se impune deci, ca Germanii în Austria și Maghiarii în Ungaria să-și revizuiască din fundament programele lor învechite și să nu mai producă cumva impresia cum s'a întâmplat aceasta în zilele lunei Noemvrie în Budapesta, că aceste două popoare ar încheia o legătură vecinică în contra celorlalte naționalități. Astfel de evenimente au numai darul de-a provoca, și nu pot ajuta pretențiilor aliați, deoarece astăzi monarhia mai mult ca oricând se prezintă ca un conglomerat al popoarelor care nu poate fi guvernat nici nemțește, nici ungurește, și a cărui existență este asigurată numai prin satisfacerea tuturor acestor națiuni (Aprobări).

Nu vreau să vorbesc despre situația Slavilor de sud, deoarece dorințele acestora au fost relevate în diferite rânduri din locurile interesate. Ceea-ce însă spre regretele mele văd că lipsește în enunțările acestor națiuni, este recunoașterea consecventă a principiului genuin de naționalitate, căruia s'a dat expresiune prin formarea unei Albanii independente. Albania trebuie creată, pentru a împiedeca pe viitor turburări în Balcani, ba mai mult Albania trebuie creată cu granițe și mai largi — până unde se extinde limba albaneză, — deoarece sunt temeri, că în teritoriile albaneze pretinse de Serbia și Grecia nu se va instăpâni pacea durabilă, până ce forța nu va fi restabilită granițele naturale. Tot așa stăm și cu teritoriile Macedoniei locuite de Macedo-romani, în cari până acum sub dominațiunea Turcilor, cu toată propaganda grecească, au dominat raporturi cât de cât suportabile. Puterile mari au neglijat înființarea unui stat macedonean autonom, ele au cedat poftelor cuceritorilor balcanici din jurul Macedoniei, vor ajunge însă în curând la convingerea că puterile stau încă departe dela rezolvirea chestiunii macedonene și că aceeași va arde mai departe infundată ca un foc părăsit în pădure, din care se va naște mai târziu un puternic incendiu.

Situația provocată s'ar putea într-o măsură ameliora prin încorporarea teritoriilor macedo-române la Albania sudică, deoarece Albanezii și Macedo-romanii s'ar putea bine înțelege, dar aceasta ar însemna o opunere față de poftele grecești și cu deosebire ignorarea poveștii propagate prin presă în toată lumea, ca și când Grecia ar avea de fapt din cauze naționale, ceva de căutat în aceste teritorii. De sine înțeles, când am alătura pe toți ortodocșii la Greci, cum îi place să facă aceasta ambasadorului Greciei la Viena, Dr. Streit, atunci de fapt ar exista acolo Greci, atât numai, că acești ortodocși nu sunt Greci, ci Macedo-romani, cari au numai nenorocirea să fie supuși patriarhatului grecesc. Cel mai mic lucru care s'ar putea face ar fi, dacă puterile mari ar esopera măcar atâta, cât a conces Bulgaria regatului român pentru Românii macedoneni locuitori în ținuturile bulgare în privința bisericești și școlărilor naționale. Dacă monarhia ar putea să obțină aceleași avantaje pentru Macedo-romani și dela Serbia și Grecia, în cazul acesta ea își va câștiga un titlu de mulțumită din partea tuturor Românilor.

În ce privește chestiunea românească trebuie să facem o deosebire între chestiunea românească din Ungaria și cea din Austria. Chestiunea Românilor din Ungaria am atins-o deja în delegațiunile trecute, atrăgând din punctul de vedere al politicii externe atențiunea asupra ei. Am avut atunci prilejul să vorbesc de situația politică insuportabilă a Românilor din Ungaria, arătând că propaganda ostilă Austriei din regatul României agită în mod plausibil în contra unei împreună mergeri cu monarhia dublă pe motiv, că guvernele monarhiei persecută în mod neomenesc pe Români. Țin și de astădată să subliniez, că alipirea noastră către dinastia și patria noastră s'a prefăcut în carne și sange într'un astfel de mod, încât prin nici un fel de apăsări și șicane nu ne vom lăsa abătuți dela patria noastră, și că acum ca și în trecut, cu toate provocațiunile adeseori insuportabile, suntem supuși credincioși ai monarhiei, precum am dovedit-o aceasta nu numai în anul 1848, ci de atunci încoace pe număroase câmpii de lupte, și precum am fost gata s'o dovedim și acum de curând cu cel mai mare entuziasm. Trece însă peste puterile noastre să influențăm hotărârile regatului învecinat. Dacă acolo ar ajunge la suprafață partidul ostil Austriei, atunci nu vom putea fi făcuți noi responsabili, ci acei bărbați de stat, cari au întreprins să combată aceste curente. Astăzi nu mai poate să existe îndoială, că prietenia României este foarte prețioasă pentru monarhie și că e legată de-o împreună mergere cu România. Prin urmare monarhia noastră are cu atât mai mare motiv, să cultive legăturile intime cu

Cultura în timpul eroic. Organizația socială la greci era foarte soadă, așa încât nici când nu se știa cine e tatăl unui copil, pentru că o femeie avea mai mulți bărbați. Mama era capul familiei. Cu timpul bărbații au răpit tot mai mult din drepturile femeilor, așa încât în locul dreptului mamei s'a întemeiat dreptul tatei. Drepturile și datorințele unei ginte sau a unei familii sânt stabilite în 11 puncte. Câte 30 ginte erau contopite într'o societate mai mare, numită frație. Din mai multe frații se compunea tribul. În fruntea tribului era regele. O altă direcție era consiliul căpeteniilor, și în fine adunarea poporului.

Starea economică. Ocupația principală din timpul acela era agricultura și creșterea vitelor. Izvoare de câștig erau și meseriile, cari încă erau în desvoltare.

Muzica și poezia. Grecii iubeau foarte tare muzica și poezia, iar cântecile eroice la greci erau foarte răspândite. Astfel s'au născut epopeele Ilias și Odisea lui Homer.

Religia. Grecii erau păgâni, iubeau foarte mult muzica, se închinau la un număr mare de zei. Căpetenia zeilor era Zeus, soția lui Zeus era Hera.

Hefaistos era zeul focului. Grecii mai aveau zei: pe Appollo, Artemis, zeita morții, Poseidon, Ares, Venus, Vesta, Demeter, Hermes, Dionisios etc. Pe zei li cinsteau aducându-le jertfe din produsele pământului.

Facerea lumii. Grecii credeau că lumea s'a născut din Chaos, o masă fără formă în care se luptă toate elementele unul contra celuilalt, și că pe lume erau numai două vietăți, zeul pământului și al cerului, cari căsătorindu-se au născut pe monștrii Hecatonchierii, Ciclopilor, Titanii și Gigantii, din cari apoi s'au înmulțit oamenii.

Migrațiunea dorică. După terminarea războiului Troiei s'au început în Grecia un șir de schimbări și răsturnări. Mișcarea aceasta e cunoscută sub numele de migrațiunea dorică. Cauzele acestei migrațiuni s'au făcut din poftă de jaf. Această schimbare a dat cu totul altă față organizației semințiilor grecești, s'au format adevărate orașe nouă, state nouă și colonii.

Colonii. La întemeierea de colonii au contribuit mult pe lângă migrațiunea dorică și cetele de partid. Începutul colonisărilor l-au făcut Eolii, cari au format Misia și Troia. Între colonii mai însemnate au fost Miletul, Efesus, Focea și alte zeci de colonii. Urmările acestor colonisări au fost însemnate, căci prin colonisări au început a se cultiva venind în atingere cu popoare culte. Dela acestea au împrumutat măsurile și banii, s'au desvoltat comerțul, artele, științele și meseriile. Astfel grecii în curând deveniră stăpâni comerțului din lume, făcând concurență popoarelor culte.

(Va urma).

Cerul e limpede, ca cristalul. La 8 ore vine P. S. S. dl episcop sârbeșc, *Gavril Smejanovici*, la locuința episcopului nostru, P. S. *Dr. Miron E. Cristea*, pentru a merge ambii episcopi cu litia la biserică. La orele 8 $\frac{1}{2}$ vine litia dela biserică. Așa ceva mai rar să vezi. Ambii episcopi sunt sub baldachin. În fruntea litiei sunt praporii, urmează băieții de școală în 2 rânduri, apoi fetuțe, îmbrăcate în alb cu coșulețele de foi de flori de trandafiri, din cari stropiau pe tot parcursul, mulți preoți în reverenți, corul maeștrului Vidu din Lugoj, 34 preoți îmbrăcați în ornate, Preasfin-

ții dui episcopi și nenumărat popor — cam la 10.000 de oameni. —

Îți venea să plângi de bucurie, văzând un convoi așa de impunător și atâta suflare românească. Între multe era și tata Preasfințitului, un țaran bătrân.

La stropirea bisericii cu apă sfințită și la ungerea cu sf. mir a cântat pe lângă corul din Lugoj al maeștrului Vidu și vestitul cântăreț dela biserica sf. Nicolae din Brașov, dl Toma Brenciu și profesorul de tipic și cant din Caransebeș, dl Petrescu. Răspunsurile liturgice le-a executat foarte frumos corul din Lugoj.

La liturgie au luat parte P. S. Sa dl episcop sârbesc Gavril Smejanovici cu suita, Ilăstritatea Sa dl comite suprem, îmbrăcat în haine de gală, baronul Daniel Tibor, primarul orașului, ofțerimea mai înaltă din loc și alte notabilități.

Serviciul divin a fost la culme. După terminarea acestuia a ținut Preasfinția Sa dl episcop Dr. Miron Elie Cristea înaintea bisericii, ca să audă tot poporul, o foarte frumoasă cuvântare, pe care o trimite aci alăturată. (O dăm în numărul viitor. Redacțiunea).

P. S. Sa e condus cu lita tot așa frumos până la locuință. La recepțiuni s'a prezentat corpul preoțesc și corpul învățătoresc din tract.

Era căldură de nesuferit, când preabunul Dzeu răcorește vremea cu o ploaie torențială, din care cauză banchetul s'a început cu o oră mai târziu. Dintre toastele rostite la banchet înșir următoarele: P. S. Sa dl episcop Dr. Cristea toastează pentru Maiestatea Sa, P. O. D. Traian Oprea protopresbiter pentru P. S. Sa dl episcop, dl Dr. Avramescu notar public regesc în Alibunar, pentru comitele suprem baronul Daniel Tibor, comitele suprem pentru episcopul nostru și pentru biserica ortodoxă română.

Arhimandritul sârbesc Vladimir Dimitrievici în numele poporului și al clerului sârbesc toastează pentru episcopul nostru și pentru parohia română din loc. P. O. D. protopresbiter al Buziașului, Ioan Pepa, pentru toate confesiunile orașului. Dl avocat Dr. Nicolae Imbroane românește și sârbește pentru P. S. Sa dl episcop Smejanovici.

Dl Dr. Mhai Grosșan pentru autoritățile civile, dl Dr. Caius Bredeanu pentru poporul și clerul din tract, primarul orașului pentru conducătorii bisericii noi și pentru oaspeți. Germanul Hegel în numele Nemților din oraș salută pe P. S. Sa dl episcop Dr. Cristea și pe frații Români. Dr. Lupăș protopop al Săliștii toastează pentru unitatea culturală a tuturor Românilor: „granițele sunt pentru vameși, — zice înțeleptul protopop, — viața sufletească a unui neam însă nu se poate țărni; dacă au fost totuși cândva despărțiți Ardelenii de Bănățeni, azi să nu se mai facă deosebire”. —

După banchet, conform programului, s'a ținut petrecerea populară în grădina publică a orașului cu concursul corurilor din Ciocova, Vălcovăț, Mercina, Ilădia, Marcovăț, Satu nou, Biserica albă, Coștei, Vrani și Vărădia. Aceste trei din urmă cu acompaniamentul orchestrelor țărănești din localitatea lor. S'au produs admirabil cu toții; au excelat Vărădia și Vrani, pe aceasta din urmă doar nici muzica militară nu o înțeleg, deși e condusă de un țaran simplu. La petrecerea populară au luat parte și P. S. Lor dui episcopi Dr. Cristea și Smejanovici. Au rămas încântați. S'a jucat Batuta, Călușorul și hora voinicească.

Seara la 8 ore cele 10 coruri în masă au venit cu conduct de lampioane în frunte cu orchestra din Vărădia și au făcut serenadă sub conducerea maeștrului Vidu Preasfințitului. Vorbește tânărul avocat Dr. Nicolae Imbroane din Vârșet cam următoarele: „Am venit să te vedem Preasfințite și să-ți arătăm devotamentul nostru. Moșii și strămoșii nostri cântau din fluer, noi cântăm din organele apusului. Am venit să-ți spunem Preasfințite, că noi pentru legea, limba și datinele strămoșești nici de glonț nu ne ferim”.

P. S. Sa dl episcop își exprimă deosebita bucurie sufletească pentru aceste manifestări de dragoste și alipire. Laudă cu deosebire frumoasele prestațiuni ale petrecerii populare, cari pot servi de învățătură și credincioșilor din alte părți ale metropoliei noastre, și cari dovedesc, că noi Români suntem un popor dotat cu astfel de însușiri, pe cari dacă le cultivăm, nu numai că suntem vrednici de o soartă mai bună, ci cum zice poetul Alecsandri, putem sta în fruntea altor neamuri. Le pune la suflet să țină la legea, limba și datinele românești și apoi dă binecuvântarea. Corul cântă: „Pe-al nostru steag e scris unire”.

Concertul dat seara de Reuniunea română de cântări din Lugoj, cu cooperarea muziceii militare dela reg. ces. și reg. Nr. 43 din Biserica albă, a succedat splendid. Dna Maria V. Braniste, dna Dr. Heraru și doamna Jurca au fost răsplătite cu câte un

frumos buchet de flori. — După concert a urmat dans până în zorile zilei. —

Acest eveniment a fost un moment de înaltare sufletească pentru toată suflarea românească din Vârșet și jur. Partea leului din acest eveniment este a vrednicului, neobositului și de toți iubitului și stimatului protopop al tractului Vârșet, P. O. D. Traian Oprea. De șapte ani de zile s'a sbatut, a alergat, cerșit etc. până ce cu ajutorul lui Dzeu i-a succedat de a zidit un nou Sion românesc tocmai în orașul Vârșet și prin aceasta i-a adus un prinos de recunoștință fericitului arhiereu Andrei Baron de Șaguna, care studiind teologia în seminarul sârbesc din Vârșet, de masa Românilor din jur, pe cari zilnic îi întâlnea pe strădele Vârșetului, s'a însuflețit punându-și de tânăra viață să cultiveze și ridicarea la locul ce i se cuvine a acestui popor cinstit, cuminte și isteț.

Producțiunile celor 10 coruri țărănești, înșirate mai sus, cu orchestrele lor, ne dau dovadă nerăsturnabilă, că poporul nostru românesc e un popor dotat cu astfel de însușiri sufletești, încât cu astfel de conducători harnici în scurt timp nu mai suntem coadă, ci fruntea altor neamuri. — Dă-ne Doamne astfel de conducători pe toate terenele.

Preotul Ioan Leuca.

Moartea unui preot vrednic.

— Raport special. —

Am simțit multă durere, când s'a răspândit prin liniștile noastre văi vestea morții unui slujitor cinstit al bisericii și neamului, a preotului Ioan Morușca, din neînsemnata comună Craiva, tractul Alba-Iulia. Toți am rămas deprimați la trista veste despre pierderea colegului nostru vrednic.

Parecă și acum îl văd pe preotul Ioan, cum umbla grăbit, deși bolnav demult, totdeauna vioiu și neobosit, gata la orice serviciu, fie bisericesc sau altul, spre folosul neamului, fără considerare la depărtare sau la alte impedimente.

La moartea oricui ne punem parecă involuntar întrebarea, cine a fost, ce a muncit, cum și-a împlinit rostul vieții? Ce-i privește caracterul, a fost de o firmitate neobinuită, care îi asigura cinstea în fața tuturor. Așezat într-o comună neînsemnată, numai de 400 suflete, a găsit la începutul preoției sale stările cele mai deplorabile, — biserica scundă și dărăpănată, școală și mai slabă; se cerea deci zel și abnegațiune. S'a pus pe lucru, alergând neobosit, până când și-a împlinit visul apostolului adevărat, având o biserică nouă și spațioasă, care face cinstie oricărei comune fruntașe, școală nouă și încăpătoare, ambele din depărtare vestind vrednicia poporului, dar în deosebi a păstorului. Din starea decăzută în care și-a găsit turma, a ridicat-o la o viață, adevărat creștinească. Iată-l deci ca preot!

Ca tată de familie a putut sluji de model tuturor. Provedința l-a dăruit cu 5 fii și o fiică, cărora le-a dat o creștere exemplară, crescând din ei preoți și bărbați deștepti ai bisericii și neamului. Toți ne punem întrebarea: cum a putut el da o creștere atât de bună fiilor săi cu o parohie cu venituri așa modeste? Aici zace vrednicia lui ca tată. Nu s'a ținut de ceata multor gălăgioși, de regulă mici în fațe, ci în tăcere și-a cheltuit trudă-i viață, închinând ochii ca mucenic al bisericii și familiei sale.

Ca membru al societății a fost de toți iubit; lua parte la toate întrunirile bisericești și culturale, nu era poate carte românească mai de valoare, care se nu să fi aflat pe masa vrednicului Ioan Morușca, care totdeauna comenta colegilor tineri cele cetite.

Precum în viață a fost iubit de toți, așa și la înmormântarea ce s'a făcut în 19 Maiu v., au luat parte 10 preoți în frunte cu domnul protopresbiter Ioan Teculescu, precum și un mare public, din jur și din depărtare.

Predica a rostit-o dl protopresbiter Ioan Teculescu, cu dibăcia cunoscută, storcând lacrimi din ochii tuturor. Mi-am reamărat cu deosebire cuvintele potrivite unui astfel de preot și tată cinstit: „Aș dori, ca glasul meu să răsună în toate colțurile locuite de Români, și să strig tuturor, veniți aici de vedeți un preot cinstit, un tată de omenie, și luați toți exemplul dela el de viață curată, închinată bisericii, neamului și familiei.

Săvârșindu-se cele prescrise, ni s'a servit pomana, unde am ascultat cu plăcere cântările frumoase dela psaltichistul tractului nostru, părintele Oțoiu din Mesentea.

Dormi în pace suflet cinstit, și-ai împlinit misiunea în această vale a plângerilor, ai murit, dar vei trăi vecinic în amintirea noastră, ai murit, dar ai lăsat următori vrednici în fii tăi.

Teina, la 22 Maiu 1913.

Ioan Ganea
preot.

Adunarea băncii „Ardeleana”.

În legătură cu adunarea generală extraordinară din 6 l. c., toată lumea dela noi, dar mai ales bărbații noștri, cari se ocupă mai intensiv de afacerile noastre financiare economice, s'au îndreptat privirile spre „Ardeleana”, — această puternică redută financiară a comitatului Hunedoara.

Justificarea ținerii acestei adunări generale, s'a confirmat prin votul acționarilor, așa că asupra legalității ei nu mai încapă discuții.

Adunarea a fost condusă de dl Dr. Ioan Mihu, bărbatul cel mai chemat a sta în fruntea acestei instituții, acela, care în anul 1885 i-a pus temelia trainică, pe care stă falnică zidire de astăzi.

Cursul adunării a promis să fie animat pentru faptul, că frații se credeau dușmani, dar în cinstea tuturor fie zis, n'a fost așa.

În nex cu convocarea acestei adunări, dl Ioan Vulcu, un prețuit stâlp al „Ardeleniei”, a propus ca întreaga direcțiune să-și depună mandatul ca supunându-se la o nouă alegere să-și justifice procedura de până acum.

Propunerea s'a primit și astfel întreaga direcție s'a depus mandatul.

Adunarea generală cu vot aproape unanim a ales în direcțiune pe următorii acționari: Dr. Ioan Mihu, Dr. Aurel Vlad, Nicolae Vlad, Dr. Silviu Moldovan, Ioan Vulcu, Dr. Sever Orbonaș, Dr. Cornel David, Ioan N. Branga și Dr. Romul Dobo.

Din lista aceasta se vede că „Ardeleana” e norocoasă de a avea în fruntea ei bărbați cu greutate în toate ramurile vieții noastre publice.

Ne-am bucurat, dar bucuria noastră a fost de-o clipă, căci dl Dr. Ioan Mihu, Dr. Silviu Moldovan și Ioan Vulcu, au abzis îndată după enunțarea alegerii.

Cauza? N'o știm!

Sperăm însă, că acela care a fost în toate împrejurările cărmuitorul acestui puternic institut financiar, va reveni asupra abțicerii, primind la dreapta sa pentru o conlucrare frățească pe nou alesul membru, de Dr. Aurel Vlad.

Să dea Dzeu ca așa să fie!

Acționar.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Conform instrucției pentru conferențe și deciselor în vigoare — conferența preoților din protopresbiteratul Lupșa pe anul 1913 o declar de convocată în parohia Mogoș Mă mălgani pe Duminica din 9/22 Iunie a. c. cu începerea dela 7½ dimineața, pe lângă următoarea ordine de zi:

I. a) Serviciul divin cu invocarea Duhului sfânt, celebrat de preoții Vasile Șpan, Eugen Muntean și Andrei Straja. b) Predici de Andrei Straja (subiectul predicii: curățenia moravurilor creștine și datorința de a ține la ele). c) Parastas pentru binefăcătorii bisericii din localitate cu asistența și cooperarea tuturor preoților prezenți. d) Cuvinte de învățătură pentru popor, scoțând la iveală părțile bune și rele morale, — de subscrisul.

II. a) Deschiderea și constituirea conferenței. Curenții. b) Cum s'ar putea face cu bun efect educația religioasă-morală a credincioșilor noștri, și mai ales a elevilor de școală din acele comune bisericesti în cari nu avem școală confesională? — Diz rtație de Ioan Dandea. c) Cum se pot contrabalanza moravurile rele ce le importa în comunele noastre lucrătorii ce umblă în steini? și cum se face inofenzivă secta „pocăitilor” ai cărei apostoli încep a inunda comunele tractuale? — Aceste întrebări se discută liber. d) Raportul biroului în afacerea fondului de ajutoare tractual, înființat de conferența preoților. e) Raportul asupra activității preoției din tract în grupări religioase — pe timpul din 31 Martie 1912 — 31 Martie 1913. f) Critica predicii și serviciului divin din biserica g) Avizu protopresbiterului privitor la purtarea fețelor bisericești (a preoției din tract). h) Conferența dă sfaturi pastorale și îndrumări în cazuri speciale, anume invocate, tuturor acelor preoți, cari se întorc către conferență și cer dela ea să i ajute cu statul, ori să i sprjinească moralicește. i) Se vizitează în corpore cancelaria parohială din loc și se dau orientările necesare în acest punct. l) Decis în privința mărturisirii preoților și așternerea reverselor la oficial protopesc. m) Alegerea comisiei pentru pregătirea programului conferenței din anul viitor și fixarea locului unde să se țină aceea conferență. n) Închiderea conferenței.

La această conferență se invită a participa întreaga preoție din tractul Lupșa, sub urmările pct. 15 a Instrucțiunii

Fiind timp favorabil, și și însuflețire suficientă, se va aranja după conferență excursiune, la poetica „Detunată”, spre a da

prilej preoției a contempla una din cele mai mari minuni a Atotputernicului Creator. Ofenbaja, 24 Maiu v. 1013.

Vasile Gan
protopresb. preș.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferența mixtă a preoților și învățătorilor din tractul protopresbiterat al Branului pe z'ua de 10 Iunie 1913 la orele 8 a. m. în comuna Zernești cu următorul

Program:

1. Serviciul divin împreună cu chemarea Duhului Sfânt.
2. Deschiderea și constituirea conferenței.
3. Comunicarea rezoluției consistoriale referitoare la conferența precedentă.
4. Tema „Chemarea directorului l-cal al școalelor noastre populare” — de preoții Virgil Pop (Cristian), Iosif Comanescu j.m. (Ghimbav) și inv. dir Vasile Muntean (Poiana Mărului).
5. Tema „Conflictele dintre preoți și învățători, înlăturarea lor, și conlucrarea armonică pentru promovarea stării morale și materiale a poporului din tract”, de inv. dir Pompiliu Dan (Zernești) și preotul Aron Gogonea (Poiana Mărului).
6. Eventuale propuneri, cari se vor prezenta prezidiului în termenul prescriș.
7. După amiază vizitarea fabricilor din localitate.
8. La 6 ore seara membrii conferenței vor pleca cu trenul în excursiune de studii și pelerinagiu la mănăstirea Hodoșbodrog, dieceza Aradului.

Zernești, în 24 Maiu 1913.

Ioan Hamsea
protopop.

Expoziție de copii în Pianul de sus.

Conformându-se programului său de lucru, comitetul central al Reuniunii române agricole sibiene, în scopul aranjării expoziției de copii a 8 a, s'a adresat către primăria comunală din Pianul de sus cu următoarea rugămintă:

Onorabilă Primărie comunală!

Stăruitor în cele bune și folositoare obștei noastre, subscrisul comitet central a luat hotărârea de a organiza, încât pentru anul de față, obicinuita expoziție de copii anuală, care este a 8-a, în mult lăudata D-Voastră comună.

Scopul urmărit de noi și mărturisit, când cu aranjarea expozițiilor de până aci, din comuna Apoldul român, Ilimbav, Poiana, Orlat, Sadu, Lăncrăm și Rășinari, precum se știe, este de a căuta căi și mijloace întru a da putere de viață ființei omenești și prin aceasta a-i asigura viitorului murcitor român bunăstarea și înflorirea. Prețiosul concurs, ce ni-l dau cei buni ai noștri și îndeosebi cei mai competenți în asemenea materie, bravi noștri medici, ne dă putința de a ne apropia tot mai mult de ținta dorită.

Acestea premerse, ne adresăm către Onorabila Primărie cu respectuoasa rugămintă, ca, în vederea acestei afaceri umanitare, în conțelegere cu Onoratul oficiu parohial, cu bravul corp învățătoresc, cu conducătorii diferitelor așezăminte și cu ceilalți intelectuali de acolo, să binevoiați a convoca o conferență la fruntașilor din localitate, în care să se hotărască ținerea expoziției de copii în Pianul de sus, să se destineze luna, ziua și localul, în care să se țină; vârsta copiilor de admis și gruparea lor; maximul și minimul premiilor de împărțit; să se nomneze persoanele, cari ar fi să între în juriu etc. etc.

Cu considerare la scopul urmărit și în vederea modestelor noastre mijloace bănești, comitetul aranjator local, care s'ar constitui de pe acum, la scopul organizării expoziției și în al aranjării de conveniri și festivități împreună cu expoziția, să apeleze la generozitatea așezămintelor D-Voastră, cum este comuna politică, comuna bisericească, banca, însoțirea de credit și alte eventuale instituții, ca să concurgă și ele, cu cât de puțin, la crearea premiilor de împărțit, la înființarea de eventuale fonduri cu menire specială, adevărat scopului urmărit etc. Suma noastră bugetară, în acest scop, este de cor. 50.

Pentru a putea face și noi și de cu vreme preparativele și publicațiunile necesare, să binevoiați a ne comunica cu posibilă grabă hotărârile ce se vor lua în cauză.

Un exemplar al programului expoziției din Rășinari în aculdem spre orientare, care corectat și adaptat veți binevoi a ni-l remite.

Mulțumind Onorabilei Primării pentru ostenele aduse în serviciul acestei cauze de interes obște-române, o rugăm să primească asigurarea despre dragostea frățească ce i o păstrăm.

Sibiu, 5 Iunie n. 1913.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucaș,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

NOUTAȚI.

Din Balcani. Raporturile între Serbia și Bulgaria sunt atât de încordate, încât războiul între ele pare a fi inevitabil. Motivul e acela, că Serbii au ocupat și tin în posesie o parte de teritoriu cucerit dela Turci, care conform înțelegerii de mai năainte era se fie al Bulgariei. Același lucru l-a făcut apoi și Grecia. A luat și ea în stăpânire aceea ce competa Bulgariei, care acum cu ajutorul armelor vrea se iee îndărăt dela aliații ei aceea ce nu e al lor.

Operă română în Sibiu. A treia reprezentare de operă a reuniunii române de muzică din Sibiu, dată luni sara, a fost tot atât de succasă, ca celelalte două premearate. S'a cântat foarte și cu precisiune, și artiștii noștri, doamna V. Triteanu și domni Mărcuș și Crisan, au fost aplaudați cu căldură. Remarcăm cu bucurie faptul, că de astădată publicul ascultător l'au format în parte considerabilă compatrioții noștri sași. Ultima reprezentație se dă astăzi, Mercuri. Inceputul la orele șapte sara. Prețuri reduse.

Doamna Triteanu în „Coriolan”. Sămbătă sara a dat corul bărbătesc săsesc din Sibiu un concert în sala dela „Gesellschaftshaus”. S'a cântat opera „Coriolan” de Hermann Hutter, cu binevoitorul concurs al doamnei Veturia Triteanu, d stinsa noastră cântăreață, despre care recensentul, de alt-cum foarte sever, al ziarului „S. D. Tageblatt” se următoarele: „Doamna Veturia Triteanu (ca Veturia) a prestat în cântare ceva curat fenomenal. Dacă mai adăugăm la un organ atât de floread, deopotrivă dulce și mirositor ca spandea de Maiu, școala îngrijită, nobil ciselată a cântăreței și înăscuta ei inteligență muzicală, nu ne remane alta, decât să o socotim între primele cântărețe de stil mare din anii din urmă: alături de Lala Gmeiner, Larcher, Schabbel-Zoder...” Felicităm pe doamna Triteanu pentru noul ei triumf.

Poeta laureatus. Din necrologul poetului englez Alfred Austin, decedat deunăzi, și-a adus lumea aminte că până în zilele noastre s'a păstrat în Anglia tradiția de poet laureat al curții, „poeta laureatus”. Austin a urmat, în dignitatea aceasta, marelui Tennyson. Se va vedea cine îi va fi urmașul. În Franța, moda aceasta a încetat cu sfârșitul secolului XVII. În Germania, ea s'a sfârșit ca un fel de farsă în serbarea ce a înscenat Gottsched pentru un poet din școala sa. — Obiceiul e vechiu, și avea mare însemnătate odinioară. Sună frumos când se spune că un Petrarca a fost încoronat, cu mare solemnitate, cu coroana de lauri, în 1341. Dintre ceilalți poeți laureati, amintim pe humoristul Conrad Celtis, distins astfel la 18 April 1487 în Nürnberg de împăratul Friedrich III. cu titlul de „poeta laureatus” și doctor; apoi pe humanistul Ulrich von Hutten, încoronat în 1517 la Augsburg de împăratul Maximilian; coroana a fost împletită de frumoasa Constanța Peutingger, fiica celui mai fruntaș patriciu din Augsburg. E caracteristic că foarte puțini dintre poeții cei mari au ajuns la acest titlu onorific.

Congresul femeilor în Brașov. Ordinea de zi a ședințelor Congresului reuniunilor de femei române din Ungaria e următoarea: Luni 3/16 lunie: Prima ședință. Inceputul la 11 ore a. m.: 1. Cuvântul de deschidere de pres. Maria B. Baiulescu. 2. Constituerea adunării. 3. Constatarea Reuniunilor și a persoanelor prezente. 4. Pertractarea obiectelor: a) Problema educației ficeleor noastre. b) Cultivarea sentimentului religios și îngrijirea lăcașurilor sfinte. c) Cultivarea industriei naționale femeiești și păstrarea și perfecționarea motivelor naționale. d) Educația sistematică în gospodărie și industrie casnică. e) Instituțiile filantropice anume: îngrijirea bolnavilor, a celor săraci. f) Cestiunea înființării unui mare Orfelioat. 5. Pronunțarea în principiu pentru constituirea „Uniunii”. 6. Alegerea comisiunilor necesare pentru obiectele de sub a—f. Marți în 4/17 lunie. A doua ședință. Inceputul la 10 ore a. m.: 1. Rapoartele comisiunilor. 2. Proiectul de statute. 3. Fixarea locului congresului viitor. 4. Constituerea provizorie a Uniunii.

Universitatea iezuitilor în Japonia. Sunt 300 de ani, decând iezuiții fac încercări să înființeze o universitate în Japonia. Acum în sfârșit guvernul japonez s'a învoit ca iezuiții să deschidă în Tokio o școală înalta cu o facultate de litere și una de comerț: la cea dintâi s'au înscris 20 de studenți, la aceasta din urmă 60 de studenți. Afară de un japonez și un francez, toți profesorii sunt calugări germani, între ei și vestitul Dahlmann, cercetătorul distins al budismului.

Moștenitorul de tron la Berlin. Din Viena se anunță, că arhiducele moștenitor Francisc Ferdinand va călători săptămâna aceasta în capitala germană, pentru a participa la jubileul împăratului Wilhelm.

Capitala Turciei. Generalul german Goltz, reorganizator armatei otomane, a rostit ideea, că turcii chiar și dacă au să rămăie stăpâni în Constantinopol, totuș să și aleagă drept capitală un oraș din Azia mică, și anume Damascul sau Brussa. Ideea lui Goltz a produs o lungă discuție în presa turcească. Unele ziare erau pentru, altele turcești, cele mai multe desaproband pârerea generalului amintit. Discuția s'a sfârșit zilele acestea, în considerare că ziarele au fost amenințate de guvern cu aspre pedepse, dacă vor îndrăzni să mai scrie despre mutarea capitalei. Astfel tema a dispărut deocamdată dela ordinea zilei.

Progresul vegetarianismului. Scriitorii și artiștii din Franța și Anglia încep a se alătura tot mai mult vegetarianismului. Bernhard Shaw, scriitorul englez, este un vechi vegetarian, care păstrează o adevărată greață pentru consumarea de carne și nu poate înțelege, pentru ce oamenii mănâncă carnea animalelor omorâte. Shaw se nutrește numai cu fructe și totuși se simte deplin sănătos. Artiștele și artiștii francezi sunt vegetariani, deoarece cred că sistemul acesta de nutriție le păstrează tinerețea. Vestitul sculptor Rodin, de câțiva ani fiind vegetarian, zice că felul său actual de trai contribuie la dezvoltarea fantasiei sale și îl face mai rezistent la muncă. Tot așa vorbesc și actorii altor teatre.

Sinucideri. În Milano grasează o adevărată epidemie de sinucidere. Într-o singură zi și-au luat viața douăsprezece persoane, între care un băiat de 12 ani și un moșneag de 90 de ani.

Statue în provincie. Pentru monumentul impunător din Budapesta al răposatei împărătese și regine Elisabeta s'au adunat trei milioane de coroane. Din suma aceasta considerabilă mai rămâne o parte însemnată, care se va întrebuința în scopul de a ridica în orașele provinciale câteva statue, în dimensiuni mai mici, tot în amintirea fetei suverane. Câteva orașe au și pornit o mișcare în acest înțeles.

Prețuri reduse pentru transportul de sare. Direcțiunea căilor ferate ung. de stat a introdus o reducere în tarifa pentru transportul de sare, începând cu 1 lunie până în 15 August, și adică la 10,000 chilogramme o reducere de zece procente a tarifei V. b, și alte trei procente la un transport de 15 mii chilogramme.

Catedre universitare. Foia oficială, în numărul mai nou, publică un concurs pentru catedrele de chirurgie și medicină internă la universitatea Elisabeta, ce se va deschide în Pressburg. Terminul concursului este 1 Iulie 1913. Profesorii dela noua universitate vor primi același salariu ca și la universitatea din capitală.

Lumină solară oficială. Firma Siemens și Halske din Berlin va pune cât de curând în circulație un nou fel de lampă electrică, a cărei lumină va fi întocmai ca lumina soarelui. Noua lampă, numită Verico, nu va consuma un curent cu mult mai mare, decât lampel electrice obișnuite. Lampa va avea și însușirea bună că lipsește dintr'însa razele ultra-violete, care sunt atât de stricăcioase pentru ochi.

Păziți-vă de agenți necunoscuți. Un binevoitor al cauzelor noastre de obște ne comunică, că unii agenți dela băncile de asigurare streine se dau și se recomandă că agenți ai băncii noastre românești, amăgind și cauzând prin faptul acesta neplăceri publicului interesat. Iar alții cari totuși nu au această cutezanță mare, afirmă, că băncile lor stau în asfel de legătură de afaceri cu banca românească, încât este tot una că asigurarea se face la banca noastră sau la a lor. Față cu aceste apucături, ținem să informăm publicul nostru că agenții și bărbaii de încredere ai băncii noastre românești (Banca generală de asigurare din Sibiu) sunt provăzuți cu scrisori și plenipotențe, subscrise de directorul băncii sau de direcțiune, și că cei ce nu pot prezenta asemenea dovezi, trebuiesc desconsiderați. Tot-așemenea e bine să se știe, că banca noastră de asigurare lucrează absolut independent și pentru sine. Cei ce vor să o sprijinească, să facă asigurările exclusiv prin banca noastră și să se ferească a da crezământ seducătorilor. Special acum — când se începe sezonul asigurărilor de produse etc. — rugăm și noi pe oamenii noștri să fie cu băgare de seamă și să-și asigure avutul lor numai la „Banca generală de asigurare” din Sibiu, singura bancă care trebuie să aibă considerația noastră.

În loc de anunțuri de logodnă, alesul capelan în parohia Boian, dl Ioan Scumpu, logodit cu d'șoara Anuța Popu din Boian, dăruiește cor. 10 la fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moti, aplicați la meserii. Starea fondului cor. 1.531.30. Pentru prinos, dorind multă fericire logodiților, aduce calde mulțumite, în numele comitetului „Reuniunii sodeților români din Sibiu”: Victor Tordășianu, president.

Petrecere în Stoiceni. Convenire socială împreună cu producțiune teatrală-muzicală se va ține la 3/16 Iunie 1913 (a doua zi de vacanță) în baile din Stoiceni (Szojkaľava). Aranjatori: Preoții și învățătorii ort. români din tractul „Cetatea de peatră”. Inceputul la ora 7 seara. Prețul de intrare: 2 coroane, iar pentru popor 50 fileri de persoană. Venitul: pentru scop filantropic. Contribuiriile se cvitează în foile publice.

Convocare.

Reuniunea femeilor gr. or. române din Zlatna și jur își va ține prima adunare generală Mercuri la 5/18 Iunie 1913 orele 2 (două) după amiază în la din odăile școalei gr. or. române din Zlatna. Toți membrii, amicii și binevoitorii acestei instituții se consideră prin aceasta de invitați.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării și arătarea mărețului scop a acestei reuniuni.
2. Apelul nominal al membrilor înscriși. Pertractarea obiectelor subțernute din partea comitetului precum și a propunerilor făcute din partea membrilor.
3. Alegerea unei comisii pentru stabilirea unui prospect regulament al afacerilor interne ale reuniunii.
4. Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membri noi.
5. Alegerea funcționarilor, a comitetului, a bărbaiților de încredere și a membrilor onorari.
6. Referada comisiei pentru înscrierea de membri, alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal și închiderea adunării.

Z a l a t n a, (Zlatna) la 23 Maiu, 5 Iunie 1913.

Aurelia Beza
presidentă.

E. Beza
sec. etar.

Cărți și reviste.

Biserica ortoxă română din Bihor în luptă cu unirea, 1700—1750. Schiță istorică, de Nicolae Firu, învățător. Caransebes 1913. Tip. diecezană. — O broșură de 74 pp. Prețul 1 cor. Se poate căpăta la Librăria Diecezană în Caransebes.

Viitorul, revistă bisericească și didactică, numerii 11—16, pe lunile Februarie, Martie, Aprilie etc. Cuprinsul e bogat și de interes pentru preoțime. Revista apare în București (Strada Negustori 19). Abonamentul 6 lei pe an. Director D. G. Boroianu, prim-redactor V. Oiaga.

Fluerașul, revistă ilustrată pentru copii, numerii 16 și 17. Are un cuprins care va fi cetit cu plăcere și cu folos de micii cărturari. Revista apare în București, Strada Oțetari 6. Abonamentul face 6 lei pe an. Fiecare părinte să o aboneze pe seama copiilor sei, căroră le este de mare folos și le va face mare bucurie.

Cosinzeana. A apărut revista literară ilustrată săptămânală „Cosinzeana” Nr. 23 din 1913, cu următorul cuprins: Horia Petrescu: Panait Cerna, disertație. Nichifor Crainic: Madrigal, poezie. Elena Dinulescu: La gară. „poez. Oreste: Fantazii de iarnă, schiță. H. Dascălescu: Cunosc un popă... poezie. I. Bura: Cantece, poezie. Lăzăr-Ciura: Floarea Betuliei, roman. Vasile Conta: Cugetări postume. Flori de-o zi: Zaharie Barsan. Riortajul în gazetele noastre. Congresul editorilor. Hașișul. Ilustrații. — Abonamentul e 12 coroane pe an. Intre abonații cari plătesc abonamentul înainte pe un an întreg, se sortează la sfârșitul anului 25 biblioteci a 10 cor.

D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș, Tip. Poporului, Sibiu, 1913. — Broșura de 29 pagine, apărută ca nr. 18 în Biblioteca Reuniunii române agricole sibiene, conține îndrumări necesare pentru răspândirea pomăritului în pătri cât mai mari, și anume: despre altoire, îngrijirea pomilor, soiurile de poame, însușirile și dușmanii pomilor, culesul și valorizarea poamelor ș. a. Prețul 25 bani. — În aceeași bibliotecă a mai apărut: Legea veterinară, de Muntean; Cultura viilor, de N. Iosif; Nutrirea animalelor de casă, de A. Cosciuc; Cuvinte de îmbărbătare pentru serbarea pomilor și a păsărilor, și alte broșuri folositoare.

Iacob Mureșianu, 1812—1887. Album comemorativ, de A. M. Brașov, 1913, Tip. A. Mureșianu de Brăncuș și Comp. — Un volum în evart de 84 pp., cuprinzând articole privitoare la viața și activitatea lui Iacob Mureșianu și la diferite instituții publice naționale. Albumul, însoțit de numeroase ilustrațiuni, costă 3-50 coroane, pentru România 4 lei.

Românismul, revistă politică redactată de Virgil Arion, V. Parvan și G. Bogdan-Duică. A apărut nr. 4 și cuprinde: Biserica ortodoxă. Sinoadele și chestiunea școlară. Un comitat unguresc de model. Știri din Ardeal. Serisori din Bucovina. Români din Serbia ș. a. — Redacția și administrația București, strada Italiană nr. 31.

Premiu pentru examene. Cel mai potrivit premiu pentru copilașii noștri a ocăzivit examenele este: *Biblioteca Școlărilor*, din care a apărut până acum o serie de 10 numere, cu un cuprins ales, variat, instructiv și moralizator. Important nu vorbește mai convingător despre importanța acestei biblioteci, ca împrejurarea, că într'un an și jumătate dela înființare s'a răspândit între școlari în peste 60,000 de exemplare, și așa pentru micuții noștri a ajuns un factor cultural de forță. Seria întreagă (cam 11 coale de tipar) costă 66 fl.; învățătorilor, cari nu sunt fondatori, li se dă un rabat de 15%, iar fundatorilor cari au plătit taxa de fundare de 5 cor. un rabat considerabil de 30%. Taxele de fondare și comănde să se adreseze: Dr. V. Stan, prof. semin. Nagyszeben, Hermannsplatz 4/a. Cuprinsul: Nr. 1. Legende de S. Fl. Marian. Prețul 6 fl. Nr. 2. I. T. Mera: Cunoștea, poveste. Prețul 12 fl. Nr. 3. V. Alecsandri: Balade populare. Prețul 6 fl. Nr. 4. Din lumea pasărilor. Prețul 6 fl. Nr. 5. V. Alecsandri: Sentinela română. Prețul 6 fl. Nr. 6. Prihorul. Prețul 6 fl. Nr. 7. Împăratul Rogojin. Prețul 6 fl. Nr. 8. În noaptea sfântă. Prețul 6 fl. Nr. 9. Țara pomilor. Prețul 6 fl. Nr. 10. Luptele lui Traian cu Daci. După A. Vlăduț. Prețul 6 fl.

Din public*).

Mulțămită publică.

Primind cu poșta dela un bun creștin a sfintei noastre biserici, — Vasile Stirban, care de vro trei ani petrece în America, suma prea însemnată de 1000 cor. adică una mie de sfântă datorită a aduce și pe această cale, în numele credincioșilor bisericii noastre de aici, sus numitului marinosos dăruitor, cele mai sincere și călduroase mulțumite. Dumnezeu să-i dea sănătate și putere, ca în cel mai scurt timp, să poată agonisi iarăși suma donată; și apoi să se reîntoarcă în mijlocul fraților, rudeniilor și al nostru, întreg, cinstit, sănătos și să trăiască în cea mai perfectă mulțumire și fericire multe zile îndelungate.

Topârcea, 12 Maiu 1913.

Vasile Suciu
paroh.

Mersul trenurilor în Sibiu.

I. Plecare.

1. La Oena: 9-6 ore n. de a., 2 ore și 3-30 d. a.; 9-8 seara. Acest din urmă numai Sămbăta, Dumineca și în sărbători.
2. Spre Copsa mică: 7-27 n. d. a., 1 d. a., 4-33 d. a., 7-20 seara, 11-10 noaptea.
3. Spre Vinul de jos: 3-5 noaptea, 7-37 dim., 10-35 n. de a., 4-51 d. a.
4. Spre Făgăraș: 4-20 noaptea, 1-42 d. a., 5-42 d. a.
5. Spre Turnu-roșu: 4-6 noaptea, 12-56 d. a., 4-42 d. a.
6. Spre Agnita: 7-43 n. de a., 4-8 d. a.
7. Spre Cisnădie: 5-21 dim., 7-30 dim., 1-29 d. a., 9-13 seara. Dumineca și în sărbători mai pleacă la 3-56 d. a.

II. Sosire.

1. Dela Oena: 11-28 n. de a., 3-17 d. a., 8-19 seara. Sămbăta, Dumineca și în sărbători mai sosește seara la 10-48.
2. Dela Copsa mică: 3-59 noaptea, 7-45 dim., 11-49 n. de a., 5-18 d. a., 8-56 seara.
3. Dela Vinul de jos: 6-40 dim., 11-39 n. de a., 4-29 d. a., 8-46 seara.
4. Dela Făgăraș: 7-16 dim., 12-27 d. a., 8-59 seara.
5. Dela Turnu-roșu: 11-50 n. de a., 3-37 d. a., 10-27 seara.
6. Dela Agnita: 6-46 dim., 2-36 d. a.
7. Dela Cisnădie: 7 dim., 1-18 d. a., 3-18 d. a., 10-44 seara. Dumineca și în sărbători mai sosește la 8-3 seara.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 296/1913.

(124) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a **Mermezeu-Văleni**, în sensul ordinului consistorial Nr. 5568 Bis. dela 7 Maiu a. c., se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă (întregire maximală).

Cerere de concurs să se înainteze la subsemnatul — cu știrea subscrisului — să se prezinte în comună pentru a face cunoștință.

Geoagiu-Algyógy, 17/30 Maiu 1913.

Oficiul protopresbiterial greco-oriental român.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 65/1913 par.

(123) 2—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Prea Veneratul Consistor arhidiececan sub nr. 6087/1913 școl prin aceasta publicăm licitațiune minuendă pentru edificarea școlii gr. or. român din **Loamnăș** (Ladámos), tractul Sibiiu.

Licitațiunea se va ținea în **2/15 Iunie 1913** la 2 oare p. m. în școala gr. or. română din Loamnăș.

Comuna bisericească va da zilele de lucru săptămânale, prundișul necesar, apa, precum și toate transporturile dela gara din Loamnăș până la locul de zidire.

Prețul strigării e satorit la 9250 cor., iar licitanții vor depune ca vadiu 930 cor. în bani gata.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial ca „senat școlar” își rezervă dreptul de a alege pe acela dintre minus oferenti, pe care-l va afla mai bun.

Loamnăș, la 21 Maiu v. 1913.

Nicolae Dorca
par. prez. comit. par.

Vasilie Crețu
notar comit. par.

Nr. 2213/1913.

(119) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului sistemizat de notar al treilea și vacantul post de viconotar în comuna **Polyán**, cercul Szerdahely, comitatul Szeben, prin aceasta public concurs și provoc pe reflectanții la aceste posturi, dotate cu 1600 coroane, respective cu 1000 coroane, salar anual, să-și înainteze recursurile instruite conform § 6 art. I. din 1883, respective §-3 art. XX din 1900, cu atestatele despre serviciile de până acuma, subsemnatului oficiu pretorial, până la **21 Iunie 1913**. Cunoașterea în vorbire și scris a limbii românești se recere necondiționat. — Ziua de alegere se va defige ulterior.

Szerdahely, la 28 Maiu 1913.

Primpretorul cercual:
Dr. Bruckner.

Aviz.

☛ Să sprijinim arta română. ☛

Aduc la cunoștință on. public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiiu, m'am stabilit în comuna mea Agărbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile cele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baciu,
pictor bisericesc.

(46) 76—

(Agărbiciu—Sz-Egerbegy.)

De vânzare.

La administrația acestei foi sunt depuse spre vânzare **trei colecții ale „Lucea-fărului”, nelegate, de pe anii 1910, 1911 și 1912, ediție simplă, cu preț de 35 coroane.** La cerere să vinde și de pe câte un an, numai cu 12 coroane.

Avis.

Dirigețiunea băilor „Hebe” Săugeorgiul-român (Óászentgyörgy, Ungaria) aduce prin prezenta On. oaspeților la cunoștință, că sezonul se va deschide în **15 Iunie st. n.** Băile sunt cu totul reconstruite așa, ca On. oaspeții vor avea liniște și tot confortul. Medicul băilor va fi **Dr. Teofil Tanco.**
(126) 1—1

Mare ocaziune de Sfintele Rusalii

la

Vasilie Ban,

mare magazin de ghete la „Cisma mare roșie”

SIBIIU strada Ocenei (Burgergasse) Nr. 7 SIBIIU

și

filiala „Emir”, strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 16**cu prețuri ieftine.****Prețurile:**

Ghete de copii Chevreux și Box ori Kalv, Nr. 20—25 = K 3—4
Ghete de copii „ „ „ „ „ 26—28 = „ 4—5
Ghete de copii „ „ „ „ „ 29—34 = „ 5—7
Ghete de băieți „ „ „ „ „ 35—39 = „ 7—9
Ghete jum. p. dame „ „ „ „ „ „ 4—14
Ghete inalte p. dame „ „ „ „ „ „ 8—14
Ghete de lucru p. bărbați, exec. dur. de Kalv ori wichs „ 7—
Ghete cu țug ori șirete p. bărbați în Chevreux ori box „ 9-50
Ghete cu nasturi ori Ideal p. bărb. „ „ „ „ „ 10—
Ghete de ale lui Kobrak „ „ „ „ „ „ 14—
Ghete Oslaria „ „ „ „ „ „ 12—
Ghete Americane „ „ „ „ „ „ 13—
Ghete veritabile americane, cu șirete ori nasturi „ 16—
Ghete de piele de Antilope p. bărb. în toate colorile „ 20—

Mare asortiment în

ghete de vară sure din piele de cerb cu șireturi întregi și jumătăți pentru dame, bărbați și copii cu pețurile cumpărării de cor. 5-50, 7-50, 9-50 și 12-50.

Principiul meu e: câștig puțin — și învârtire mare!
In zile de sărbătoare și Duminicile am înainte de amazi până la 10 oare deschis. (89) 17—

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Învierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Învierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăierea împrejur
Nașterea Maicei Domnului
Pogorârea Duhului sfânt
Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
Grigorie, Vasilie și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.

II.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul de foc
Tăierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasilie

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumtru călare
Sfântul George
Maica Domnului
Petru și Pavel
Arhanghelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

IV.

Arhanghelul Mihail
„ Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
„ Simeon
„ Andreiu
Evangelistul Ioan
„ Luca
„ Marcu
„ Mateiu
Prorocul Zaharia
Apostolul Iacob
„ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.				
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	19-60	26-60

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orișice fel de materii și de orișice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile